

LAUSUNTO KALASTUSASETUSLUONNOKSESTA
MMM022:00/2008

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO

Airiston-Velkuan kalastusalueen lausunto

2§ Kalojen sallitut pyyntimitat

... Edellä 1 momentin 6 kohdasta poiketen kalastuslain 88 §:ssä tarkoitettujen ryhmään I kuuluvien kaupallisten kalastajien harjoittaessa kalastusta edellä 1 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla Suomenlahden ulkopuolisilla merialueilla sovelletaan kuhan 37 senttimetrin vähimmäismittaa vuoden 2018 loppuun.

Ministeriö on kalastusasetusmuistiossaan (2.4.2015) todennut:
Suomen kuhakannat eivät useimpien lohikalakantojen tavoin ole uhanalaisia. Kuhakantojen tila ja kuhien kasvu vaihtelee eri vesiympäristöstä riippuen. Esitettyjä mittoja pidetään keskimäärin useimmille alueille soveltuvina.

Luonnonvarakeskuksen (Luke) ja Itä-Suomen yliopiston biologian laitoksen tutkimuksen (julkaistu 2015) mukaan Saaristomeren kuha saavuttaa sukukypsyyden pienempänä kuin viime vuosikymmeninä. Pitkään jatkunut valikoiva kalastus on todennäköisesti vaikuttanut kuhakantaan siten, että pieninä ja nuorina kypsyvät kuhat muodostavat nykyisin enemmistön kannasta. Mallinnuksin on osoitettu, että vaikka kalastus lopetettaisiin, kalastukseen sopeutuneessa kalakannassa ei alkuperäinen sukukypsyysskoko palaudu kymmeneen vuosiin.

Ilpo Haahtelan Pro gradu-tutkielma Saaristomeren kuhasta, aineisto vuodelta 1958; Jorma Toivosen tutkimus rannikon kuhakannoista niin ikään 1950-luvun lopulta osoittivat, että kuhan on kasvu nopeinta idässä ja hitainta lännessä.

Riista- ja kala teki vuonna 2003 tutkimuksen verkon solmuvälin suurentamisen vaikutuksista Saaristomeren ammattikalastuksen kuhasaaliin määrään ja arvoon. Vaikutukset laskettiin biologis-taloudellisen simulaatiomallin avulla 47 ja 50 millimetrin solmuvälvaihtoehdoille. Tutkimus perustui pääosin Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tilastoihin ja kalanäytteisiin, asiantuntijahaastatteluihin sekä aikaisempiin tutkimuksiin.

Solmuvälimuutoksen taloudelliset vaikutukset ammattikalastukseen ovat huomattavia ja pitkäaikaisia, koska hyötyjen realisoitumiseen kuluu useita vuosia. Mallinnuksessa käytetyin oletuksin 50 millimetrin solmuvälillä ja 40 senttimetrin alimitalla kuhasaaliin arvo on suurempi kuin ennen solmuvälimuutosta kolmen vuoden kuluttua. Saaliin kasvun arvo ylittää saalimenetyksen arvon kahdeksan vuoden kuluttua.

RKTL toteaa raportissaan, että jos alun saalimenetyksiä ja verkkojen uusimisen lisäkustannuksia ajatellaan yritystaloudellisesti investointina tulevaisuuteen, investoinnin takaisinmaksuaika on riskeihin ja tuotto-odotuksiin nähden liian pitkä.

Tutkimus tulisi nopeasti päivittää kuhankalastuksessa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Saaristomerellä virkistyskalastajien osuus kuhasaaliista on noussut, ja tämä ryhmä kalastaa jo kolme

neljäosaa saaliista. Hylkeet ja merimetsot verottavat kuhakantaa yhä enemmän (pelkästään Saaristomerellä merimetso söi 370 000 – 450 000 kpl:tta alamittaisia kuhia vuonna 2013 (Auvinen ja Salmi, Luke v. 2014)). Meriympäristössä tapahtuneiden muutosten vuoksi on syytä olettaa, että kuhan alamitan nostolla on Saaristomeren ammattikalastajien toimeentuloon vielä vakavammat seuraukset kuin vuonna 2003 arvioitiin.

Saaristomeren ja Pohjanlahden ryhmän I kaupalliselle kalastukselle ehdotetaan kolmen vuoden siirtymäkautta nykyiselle alamitalle. Siirtymäajan kuluessa seurattaisiin säätelyn vaikutuksia kuhakantaan ja kuhan kalastukseen sekä arvioitaisiin vaikutusten edellyttämiä toimia.

Ei ole olemassa tutkimustuloksia joiden perusteella voitaisiin olettaa, että esitetyn siirtymäajan jälkeen vuoden 2019 alusta kaupallinen kalastaja voisi saada 50 mm:n kuhaverkoilla elinkeinon jatkamisen mahdollistavan saaliin.

On huomioitava, että kalastuksenvalvonnalla ei ole likimainkaan riittäviä resursseja valvoa muiden kalastajaryhmien kuhasaaliita esitetyllä siirtymäkaudella.

Näillä perusteilla Airiston-Velkuan kalastusalue esittää kalastusasetuksen 2§:n viimeisen kappaleen kirjoittamista muotoon:

Edellä 1 momentin 6 kohdasta poiketen kalastuslain 88 §:ssä tarkoitettujen ryhmään I kuuluvien kaupallisten kalastajien harjoittaessa kalastusta Saaristomerellä sovelletaan kuhan 37 senttimetrin vähimmäismittaa.

Vasta kun saadaan tutkittua näyttöä siitä, että muille kalastajaryhmille vuoden 2016 alusta alkaen esitetty kuhan 40 cm:n alamitta on tuottanut toivottua tulosta voidaan Saaristomeren kaupallisen kalastuksen kuhan alamittaa tarkastella uudelleen.

On mahdotonta arvioida onko siirtymäaika 3 vuotta vai 10 vuotta. On olemassa liian suuri riski, että tavoite ei toteudu ja kaupallinen Saaristomeren kuhankalastus ajetaan kalastusasetuksen voimin alas.

3§ Elyn oikeus määrätä pyyntimitoista

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kalastuslain 57 §:n nojalla määrätä edellä 2 §:ssä tarkoitetuille kaloille alueelliset pyyntimitat, jotka poikkeavat säädetyistä pyyntimitoista enintään kymmenen prosenttia.

Esimerkiksi kuhan alamitan nosto Saaristomerellä myös kaupallista kalastusta koskevaksi, olisi mahdollista tulevaisuudessa tämän pykälän nojalla siinä vaiheessa, kun kaupallinen kalastaja voi saada 50 mm:n kuhaverkoilla elinkeinon jatkamisen mahdollistavan saaliin.

Elyn tulee pyytää lausunnot kalatalousalueilta ennen säädettyjen pyyntimittojen muuttamista käyttö- ja hoitosuunnitelman kirjaukset huomioiden.

7§ Pyydysten merkintä

Vesiliikenteen käyttämä vesialue ja vesialueet joilla on ilmeistä, että pyydykset eivät haittaa vesiliikennettä antavat tulkinnoille liikaa tilaa. Pyydyksen asettajan tai valvojan on käytännössä mahdotonta arvioida milloin on ilmeistä, että verkko ei haittaa vesiliikennettä.

Nykyinen asetus pyydysten merkinnöistä on ollut voimassa vuodesta 2012.

Satakunnan kalastusvakuutusyhdistyksen kokemusten (T. Saarinen suullinen tied.anto) perusteella tämä ei ole vähentänyt verkkojen yliajoja.

Jos verkon yläpaula on veden pinnasta alempana kuin 1,5m on 15 cm veden pinnalla kelluva kohotms. kanisteri riittävä osoittamaan verkon sijainnin. Verkon molemmissa päissä pitää kuitenkin olla täysin samanlainen koho tai kanisteri. Yhdellä lipulla varustettu 1,2 m. salko voisi olla edelleen toinen vaihtoehtoinen merkintätapa.

Tuplalipun käyttö vaadittava edelleen aina, jos verkon yläpaulan ja pinnan väliin jää vähemmän kuin 1,5 metriä vettä.

Yli 10 m pitkät pinnan läheisyyteen asetetut rysät on merkittävä molemmista päistä tuplalipulla. Siipien päihin riittää 15 cm veden pinnalla kelluva kohotms. kanisteri

12§ Verkkokalastusta koskevat määräykset

Vahvemman kuin 0,20 millimetrin havaksesta, punotusta langasta tai vahvasta kuitumateriaalista tehtyjen verkkojen asettaminen pyyntiin 50 metriä lähempänä meren ranta on kielletty loka-, marras- ja joulukuussa sekä huhtikuun 1 päivästä toukokuun 15 päivään. Taimenen kalastus meressä pintaverkkopyydyksellä on kielletty.

Tämä asetuskirjaus johtaa vesialueen omistajien kustannuksella tehtävien meritaimenistutusten loppumiseen. Istutettujen meritaimenen pyynti verkoilla – ja erityisesti alueilla, joissa luontaisen lisääntymisen mahdollisuudet ovat rajalliset, tulisi olla mahdollista.

4 luku Kalastuksen valvonta

Kalastuksenvalvontapykälät tulee kirjoittaa siten, että valvojalle ei jää tulkinnoille sijaa.

Kalastuksenvalvojen valtuuksien riittävyttä tulisi miettiä perusteellisesti valtakunnallisen työryhmän voimin.

Kalastuksenvalvontaresurssien riittävyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Lopuksi

Kalastuslaki tulisi avata vielä uudestaan joltain osin:

Kalastonhoitomaksun hinta ja kalastonhoitomaksun suorittamisesta vapautettavien rajaus tulee tarkastella uudelleen. On ilmeistä, että kertymä tulee putoamaan merkittävästi.

Kalastuslakiin kirjatut 24 § *kalatalousalueiden tehtävät* ja 82 § *maksuvarojen käyttö* aiheuttavat merkittäviä kustannuksia. Vesialueen omistajille on myös varattava kalastonhoitomaksuista kertyneistä varoista kohtuullinen osuus kalavesienhoitotoimia varten. On erikoista, että vesialueen omistaja joutuu maksamaan valtakunnallisen kalastonhoitomaksun, vaikka kalastaisi entiseen tapaan ja ainoastaan omilla vesillään esimerkiksi verkoilla.

Turussa 15.5.2015

Airiston-Velkuan kalastusalueen hallituksen valtuutuksella

Timo Saarinen
isännöitsijä